

Arbejdsark til "Den Kolde Krig"

Modul 01:

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar
Hvilke dele af Europa havde de tre stormagter hver især befriet?	USA og Storbritannien befriede den nordlige, vestlige og den sydlige del af Europa. Soviet union befriet den østlige del.
Hvad kunne de tre stormagter blive enige om på Jaltakonferencen?	De tre stormagter blev enige om at den kun ville være et spørgsmål om tid, før Nazityskland ville være besejret.
Hvorfor var kapitalismen og kommunismen hinandens modsætninger?	Kapitalisme: Frie valg; privat ejendomme; individuel succes via tjene og eje for sig selv; Kommunisme: Ikke frie valg; kollektiv ejendomme; Arbejderklassen overtager magten og styrer landet
Hvad frygtede Vesten, og hvad frygtede Sovjetunionen?	Vesten var bange for, at revolutionen ville sprede sig til arbejderne i deres lande. Soviet union var bange for at kapitalisme ville sprede sig til østen og ville afskaffe kommunisme her.
Hvorfor havde der været en pause i striden mellem USA, Storbritannien og Sovjetunionen?	Da den sovjetiske revolution startede i 1917 og USSR indstillede deres nye regime, kommunismen. Vesten kunne ikke lide denne regime, helst af alt da de tre stormagt debatterede utilfredse om hvilket

	samfundssystem hele verden burde leve efter. Da 2. verdenskrig startede, var der ikke tid til at debattere og sætte striden på pause. De skulle være stærke sammen, for at kunne vælte Nazityskland.
Hvad var det, Kennan skrev og Stalin sagde, som viste, at den kolde krig var på vej?	Kennan skrev, at Sovjetunionens udenrigspolitik på længere plan var det globale herredømme. Stalin sagde, at fremtidige krige var uundgåelige så længe der fandtes kapitalistiske lande.
Hvem holdt jerntæppetalen, og hvad handlede den om?	Winston Churchill holdt jerntæppetale, og den handlede om, at den eneste måde at undgå at den kommunistiske grænse blev flyttet mod vest, ville være hvis amerikanerne trådte til.

Modul 02:

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

<u>Spørgsmål</u>	<u>Dit svar</u>
Hvordan forløb Pragkuppet - og hvad viste det?	
Hvad er en doktrin, og hvad var Trumandoktrinen?	
Hvad var Marshallplanen?	
Hvad var Marshallplanen?	

Hvad var NATO?	
Hvar var FN?	
Hvorfor blev atomvåbnene en global trussel i 1949?	

3 Kildearbejde i par (kilde 1 +2)

I skal nu arbejde individuelt med enten kilde 1 eller kilde 2 (s. 30-33) (det vil sige at en af jer arbejder med kilde 1, og den anden med kilde 2)

Kilde 1: Trumandoktrinen erklæres, 1947(s. 30-31)

Kilde 2: Andrej Zdanovs tale ved Kominforms grundlæggelse, 1947 (s. 31-33)

Find svarene på nedenstående spørgsmål, mens du læser kilden, og skriv dem ned:

Spørgsmål	Svar	Ord/Citater o.lign
Hvem er modtager(e) og afsender af kilden?	Afsender: Præsident Truman Modtager: Amerikansk kongres	"Harry S. Truman var amerikansk præsident på daværende tidspunkt og holdt sin tale til den amerikanske kongres"
Hvordan er verdenssituationen lige nu ifølge afsenderen? (find 3 konkrete ord og to fulde citater fra teksten)	Ifølge afsenderen er alle landene i verden tvunget til vælge mellem to livsform. Dette svækker freden i verden, og gør at USA bliver nød til holde den kommunistiske	"Folkene i en række lande er nyligt blevet påtvunget totalitære regimer imod deres egne vilje." "I dette øjeblik i verden historien må næsten hver eneste nation vælge

	regime tilbage, for at folk kan vælge frihed, kapitalisme.	mellem alternative livsformer." Verdensfred, udenrigspolitik, Frihed
Hvilke modstillinger opstiller kilden? (find 6 konkrete ord fra teksten)		fred - terror frihed - undertrykkelse mindretal - flertal
Hvordan opfattes den kommunistiske magtovertagelse i Østeuropa? (find 2 citater fra teksten)		
Hvordan fremstilles fremtiden? (find ét citat, og analyser det)		
Hvordan fremstilles modstanderen? (find et citat fra teksten og analyser det)		

Spørgsmål	Svar	Ord/Citater o.lign
Hvem er modtager(e) og afsender af kilden?	Afsender: Andrej Zdjanov og sovjetunionen Modtager:	

	tilstedeværende ved kominforms grundlæggelse	
Hvordan er verdenssituationen lige nu ifølge afsenderen? (find 3 konkrete ord og to fulde citater fra teksten)	Forandret efter 2. verdenskrig. Socialismen har overhånden over kapitalismen, kapitalistiske stater som dem der findes i vesteuropa oplevede stor tilbagegang. USA spekulerer i at underlægge dem sig. Kapitalismen er opskræmt over socialistiske staters imponerende bedrifter og voksende arbejderbevægelser.	“Den stærke tilbagegang for de andre kapitalistiske staters økonomiske magt gør det muligt (for USA) at spekulere i deres økonomiske efterkrigsproblemer -(...)- lettere at bringe disse lande under amerikansk kontrol”
Hvilke modstillinger opstiller kilden? (find 6 konkrete ord fra teksten)	Socialismen, kapitalismen Sovjetunionen, USA Frihed under socialisme, undertrykkelse under kapitalisme Spekulative og udnyttende USA overfor retfærdige og moralske sovjetunionen	“Men USA’s forhåbninger om verdensherredømme mødte en forhindring i Sovjetunionen”

Hvordan opfattes den kommunistiske magtovertagelse i Østeuropa? (find 2 citater fra teksten)	Demokratisk, frigørende, velmodtaget og frivillig	Den nye demokratiske magt i -(...Østeuropa)- der støttedes af størstedelen af befolkningen, var i stand til på meget kort tid at gennemføre sådanne demokratiske reformer
Hvordan fremstilles fremtiden? (find ét citat, og analyser det)	Socialismen har overmagten og sovjetunionen vil fortsætte med at kæmpe for lighed og frihed fra undertrykkelse, altså imod kapitalismen	"Sovjetunionen er en urokkelig forkæmper for alle nationers frihed og uafhængighed"
Hvordan fremstilles modstanderen? (find et citat fra teksten og analyser det)	USA: Usympatiske, manipulerende, udnyttende, spekulative, undertrykkende Vesteuropa: svækkede og påvirkelige	

6 Problemstillinger

I skal arbejde med samme kilde som i arbejdede med i forrige øvelse (Kilde 1: Trumandoktrinen erklæres, 1947(s. 30-31) eller Kilde 2: Andrej Zdjanovs tale ved Kominforms grundlæggelse, 1947 (s. 31-33)

Prøv at lave to problemstillinger, som din kilde kan besvare. Problemstillingen skal begynde med enten "hvordan...", "hvorfor...." eller "hvilke..."

Dine problemstillinger:
Hvordan retfærdiggjorde præsident Truman USA's indblanding i den kolde krig og deres grunde til at gå op imod Sovjetunionen?
Ved hjælp af hvilke eksempler, argumenterede Truman for at Sovjetunionen var en totalitær regime, der undertrykker og terroriserer?
Hvordan viser Truman at kapitalisme er frihed og det rette valg for alle?

Forsøg, så godt du kan, skriftligt at besvare dine problemstillinger ud fra kilden. Inkludér to citater fra kilden til hver problemstilling.

Dine problemstillinger	Din besvarelse (inkl. citater)
1	
2	
3	

Nu skal du få din makker til selv at finde citater og besvare dine problemstillinger skriftligt, mens du selv besvarer problemstillingerne, som din makker lavede til sin kilde (sæt dem ind i hinandens docs):

7 Modsvar til Stalins tale til Østeuropæiske staters ledere (1951)

Læs kilde 3 (s. 33) og skriv et amerikansk svar på Stalins opfattelse af USA og hans trusler om en fremtidig krig.

Dit svar:

Modul 03: Tysklandsspørgsmålet

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar
1. Hvad var de tre sejrherre enige om, at der skulle ske med Tyskland?	Tyskland afnazificeres, afmilitariseres, demokratiseres. De skulle ikke længere være en trussel længere.
2. Hvorfor blev Tyskland omdrejningspunktet i Europa under den kolde krig?	Fordi landet lå i midten af kontinentet og derfor havde mere indflydelse over andre lande.
3. Hvad var Stunde Nul?	Opfattelsen af at Tyskland skulle starte med alt for at ikke begå disse igen.
4. Hvorfor var der så mange tyske flygtninge?	For de flygtede både fra Sovjetunionen, men også fordi lokalbefolkningen fra disse områder som de flygtede til, jagede dem væk på grund af den tidligere nazisme de tyske flygtninge var kendt for.
5. Hvordan var forløbet op til oprettelsen af de to Tysklunde?	Mange uenigheder om hvordan det skulle kontrolleres.
6. Hvorfor blev Warszawa-pagten	Fordi Vesteuropa og Nato valgte at militarisere Vesttyskland, hvilket

oprettet?	Sovjetunionen ikke brød sig om, og derfor valgte de at gøre det samme med Østtyskland.
7. Hvorfor byggede DDR Berlinmuren?	Fordi det var umuligt for DDR at kontrollere befolkningen imod opstand og mere...

3 Potsdam-konferencen juli-august 1945

Læs kilde 1 på s. 42 (Potsdam-konferencen 1945), og besvar nedenstående spørgsmål **med egne ord** og med **et citat** fra kilden til hvert spørgsmål

Spørgsmål	Hvor kan du finde svaret	Svar med dine egne ord - husk at inddrage citat fra kilden
Hvad er formålet med besættelsen af Tyskland?	Punkt 2-3, I-IV	"At det tyske folk skal overbevises om, at det har lidt et stort nederlag, og at det ikke kan undgå ansvaret for, hvad det har bragt over sig ..." Fuldkommen demilitarisering og kontrol over industriens militærproduktion i Tyskland. Overbevise Tyskland om at de er svage og at deres datid har ødelagt deres nation til kaos. At alle nazistiske eller nationalsocialistiske partier skal opløses sammen med alt det de kontrollerer, ligesom naziinstitutioner.

		Tysklands politik skulle baseres på demokrati.
Hvilke konkrete resultater skal besættelsen af Tyskland have?	Punkt 5, 6 og 9, I-III	"Krigsforbrydere og de, som har deltaget i planlægningen af eller har udført nazistiske gerninger, som har medført eller resulteret i grusomheder eller forbrydelser, skal arresteres og domfældes." Krigsforbrydere skulle arresteres og domfældes. Nazistiske politikere skulle fjernes fra embeder og stillinger med ansvar.
Hvad er kravene til de tyske krigsskadeerstatninger?	Find svaret under overskriften "krigsskadeerstatninger fra Tyskland"	"Erstatningskrav fra USSR skal opfyldes ved fjernelse af kapitalgoder ..." Fjerne kapitalgoder for USSR. Vestzonernes landes krav skal dækkes.
Hvordan skal Tysklands østgrænse ændre sig?	Find svaret under overskriften "Tysklands østgrænse"	""
Hvad skal der ske med de tyske mindretal i Polen, Tjekkeslovakiet og Ungarn?	Find svaret under overskriften "Ordnet overførelse af tyske befolkningsgrupper"	

Modul 04: Ensretning i Østblokken

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar

Modul 06: Konflikt og samarbejde

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar
Hvordan opfattede Reagan Sovjetunionen?	Reagan opfattede Sovjetunionen som ondhed, ufrihed, ateisme og umenneskelighed selv og betegnede den som Ondskabens Imperium.
Hvilken rolle spillede Cubakrisen for nedrustningen under den kolde krig?	Cubas leder, Fidel Castro, indgik en aftale med Sovjetunionen for at opstille atommissiler på Cuba og derfor var USA for første gang i stor fare.
Hvilke eksempler er der i samarbejdsperioden 1962-1979?	1. Aftale om forbud mod atomprøvespringninger 2. Forbud mod atomvåben i rummet 3. Salt-Aftale om ikke at hjælpe andre lande med at udvikle atomvåben 4. Aftale om at begrænse antallet af langtrækkende strategiske missile 5. Vesttyskland anerkendte DDR er som stat

	6. CSCE blev dannet for at de kapitalistiske lande skulle arbejde frem mod fred og sikkerhed 7. Helsinki Aftalen om at forbedre forholdet mellem Øst- og Vestblokken og sikre menneskerettigheder.
Hvorfor opstod der konfrontation mellem stormagterne i løbet af 1970'erne?	1. USA mistede en rigtig vigtig allierede i Iran, og deres styre skiftede til anti-amerikansk. 2. Sovjetunionen opstillede nyere og farligere mellemdistancemissiler i Øst-Europa. 3. Nato svarede ved først at forhandle med dem, om at fjerne missilerne inden for den næste 4 år og derefter truede dem med opsætte nye missile på den vesteuropæiske grænse. De endte med opsætte missilerne.
Hvorfor blev Sovjetunionen svækket af deres krig i Afghanistan?	Krigen varede 10 år, hvilket fik USA til at tro at Sovjetunionen var svag og kunne derfor svækkes. USA valgte derfor at støtte Sovjetunionens modstandere, da en direkte krig ville være for farlig.
Hvad var formålet med Reagan's konfrontatoriske strategi i starten af 1980'erne?	Hans strategi handlede om at presse Sovjetunionen i et oprustningskapløb, som ville ødelægge dets økonomi.
Hvorfor spillede Gorbatsjov en rolle i Reagan's ændrede strategi i hans anden regeringsperiode?	Begge mænd var meget villige til at samarbejde, selvom de havde modsatte ideologier.

Modul 07:

Vi snakker udsendelsen Bomben og den kolde krig, episode 5 "Krigslege" igennem (tag evt. noter nedenfor):

- Hvilke strategier og doktriner blev anvendt af begge supermagter for at opretholde en magtbalance og afskrækkelse?
- Hvordan påvirkede atomvåbenkapløbet den teknologiske og videnskabelige udvikling i både USA og Sovjetunionen?
- Hvordan påvirkede information og misinformation den strategiske beslutningstagning?
- Hvordan portrætterer dokumentaren befolkningernes frygt og holdninger til atomtruslen i både øst og vest?
- Hvilke betydningsfulde hændelser eller kriser bliver fremhævet som vendepunkter i den kolde krigs historie i episoden?
- Hvordan beskriver dokumentaren de politiske og militære ledere, der spillede centrale roller i denne periode?

Modul 08: Sovjetunionen bryder sammen

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar
Hvad var glasnost og perestrojka?	
Hvorfor er Tjernobylulykken vigtig for at forstå Sovjetunionens sammenbrud?	

Hvilken rolle spillede Afghanistankrigen i svækkelsen af Sovjetunionen?	
Hvordan var samarbejdet mellem Gorbatsjov og Reagan?	
Hvorfor faldt Berlinmuren?	
Hvad er aktør- og strukturforklaringer?	
Hvorfor kan det være svært at give et entydigt svar på kommunismens sammenbrud?	

2 Gorbatsjovs nekrolog

Læs kilde 4: Manden der lukkede og slukkede for kommunismen og den kolde krig, er død (2022) (s. 98), og tag noter om, hvordan han opfattes.

Nu skal I skrive en nekrolog. En nekrolog er en beskrivelse af en afdød persons indflydelse og handlinger. I skal nu i par vælge at skrive en nekrolog over Gorbatsjov, som var den skrevet fra enten et positivt eller negativt perspektiv. Nekrologen skal fylde 150-200 ord. I skal bruge 3 citater fra kilde 4 (s. 98), og derudover skal nekrologen indeholde følgende ord:

- Perestrojka og glasnost
- Sovjetunionens fald
- Den kolde krigs afslutning
- Forsøg på at reformere Sovjetunionen
- Samarbejde med den amerikanske præsident Ronald Reagan

Din nekrolog:

--

Modul 09

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar
Hvorfor var Sovjetunionens accept af den tyske genforening et tegn på, at den kolde krig var slut?	
Hvad ønskede de tidligere kommunistiske lande efter den kolde krigs afslutning?	
Hvad var østudvidelsen?	
Hvordan ændrede NATO sig efter den kolde krigs afslutning, og hvordan reagerede Rusland på det?	
Hvordan var udviklingen i Rusland under Jeltsin?	
Hvad var "the window of opportunity"?	
Hvordan var forholdet mellem vesten og Rusland under Putin?	

2 Østudvidelsen: en missing word opgave

Nedenstående er en kilde: Anders Fogh Rasmussen: Rapport til Europa-Parlamentet, 18. december 2002. Anders Fogh Rasmussen var dansk statsminister, og i 2002 havde Danmark formandskabet for EU under forhandlingerne om udvidelsen af EU i Østeuropa.

Indsæt nedenstående ord i kilden:

Med beslutningerne i København lukkede vi et af de mørkeste og blodigste kapitler i Europas historie. Vi satte et punktum for et århundrede præget af krige og konflikter. Vi tog endegyldigt afsked med Jalta-konferencen og den kolde krigs Europa. Samtidig åbnede vi døren til en ny æra i Europas historie, en æra præget af frihed, fred, vækst og velstand. Topmødet i København markerede et højdepunkt i det europæiske samarbejdes historie. En triumf for frihed og demokrati og en port til en bedre fremtid for alle vore folk.

Beslutningen i København om udvidelsen af EU markerer genforeningen af Europas folk og stater, afslutningen på vort kontinents ulykkelige deling og begyndelsen på en ny æra i Europas historie.

EU står efter topmødet i København som den samlede ramme om fremtidens Europa, et samarbejde baseret på fælles værdier: frihed og markedsøkonomi, fællesskab og socialt ansvar, demokrati og menneskerettigheder. Et effektivt samarbejde, der respekterer vore folks og staters nationale egenart.

Det frø, som Unionens fædre såede i Europas Krigshærgede jord for snart 50 år siden, har slået rod. Med udvidelsen af EU er deres drøm og deres vision blevet til virkelighed.

Vort nye Europa er født.

Tak, hr. formand.

Modul 10

1. 7 spørgsmål til dagens lektie:

Spørgsmål	Dit svar
Hvordan opfattede Rusland NATOs udvidelse?	Som en trussel
Hvordan var Putins verdensopfattelse?	En om en fremtidig verdensorden
Hvorfor var Putins forhold til vesten positivt?	Rusland havde et historisk krav og en mission om altid at dominere sit interesseområde. Rusland er et kristent og traditionelt land. Vesten støtter værdier af mindretal, der er grunden for det gamle europæiske civilisations forfald. Rusland er en forkæmper af de ægte europæiske værdier.
Hvordan viste Putin at Rusland var en stormagt inden invasionen af Ukraine i 2022?	
Hvordan opfattede Putin Ukraine?	
Hvilken opfattelse har ukrainerne af Rusland?	
Hvorfor er Ukrainekrigen vigtig for Rusland og vesten?	

7. Udfyld det nedenstående erindringssted skema - til monumentet "Moder Ukraine"

Analyse for erindringssteder

Materielt	Hvor står den?	I Kyiv
	Hvem fik lavet den?	Vasily Z. Boroday
	Hvad forestiller den?	En krigeriske kvinde med et sværd i den ene hånd og et skjold i den anden
	Hvornår er den lavet/forandret?	Lavet den 9. Maj 1981. Forandret den 5 August 2023
Symbolsk	Hvilken betydning tillagdes den, da den blev bygget?	Statuen symboliserer ukrainernes modstandskraft, som var med til at besejre Nazityskland på bekostning af millioner af menneskeliv i Anden Verdenskrig.
	Hvilken betydning bliver den tillagt i dag?	Dens udskiftning af den ukrainske trident begyndte den 5. august 2023, som en del af forberedelserne til Ukraines uafhængighedsdag den 24. august.
	Hvorfor blev den opført/forandret?	Fordi Ukraine ikke vil være en del af Rusland og vil gøre det tydeligt. Det vil være moralsk forkert at ikke forandre den.
	Hvorfor den valgte placering?	
Funktionelt	Hvad brugtes den til?	
	Hvad bruges den til i dag?	

	Hvordan stemmer brugen i dag overens med intentionen med den?	
--	---	--